

Brüsszel, 2015.5.8.
COM(2015) 191 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK,
AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

2014. évi jelentés az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról

{SWD(2015) 99 final}

1. Bevezetés

Ez az ötödik éves jelentés áttekintéssel szolgál arról, hogy az Európai Unió (a továbbiakban: EU) és a tagállamok 2014-ben miként fogantatosították az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: Charta) foglaltakat.

A Charta 2009. december 1-je óta jogilag kötelező erejű. Az uniós intézményeknek új intézkedések hatályba léptetésekor kell kötelező jelleggel alkalmazniuk a Chartát, a tagállamoknak pedig akkor, amikor az uniós jog hatálya alá tartozó területeken járnak el. Új keletű jogforrásként a Charta fokozatosan jogi tényezővé vált. 2014-ben az uniós bíróságok¹ 210 határozatban idézték a Chartát², míg 2011-ben az ilyen határozatok száma 43, 2012-ben 87, 2013-ban pedig 114 volt.

2014 novemberében hivatalba lépett a Juncker elnök vezette új Bizottság. Juncker elnök kinyilvánította elkötelezettségét az iránt, hogy éljen „*a Bizottság előjogaival annak érdekében, hogy a hatáskörünkbe tartozó területen fenntartsuk közös értékeinket, a jogállamiságot és az alapvető jogokat, és közben kellő figyelmet szenteljünk a 28 tagállam alkotmányos és kulturális sokféleségének*”.³ Az alapvető jogok területét az első alelnök, Frans Timmermans hatáskörébe utalta.

A Bizottság a hatáskörébe tartozó valamennyi szakpolitikai területen érvényt szerez a Chartában foglaltaknak. Szorosan együttműködik a nemzeti, európai és nemzetközi szervezetekkel, hogy előmozdítsa az alapvető jogok érvényesülését.

Az Európai Parlament előtti meghallgatásakor Timmermans első alelnök kötelezettséget vállalt, hogy az alapvető jogok előmozdítását, illetve védelmét szolgáló szorosabb kölcsönös együttműködés és határozottabb politikai elkötelezettség érdekében évente kollokviumot fognak szervezni az alapvető jogok Unión belüli helyzetének megvitatására. A tagállamok, az intézmények és az érdekelték részvételével tartandó kollokviumi megbeszélések célja az alapvető jogokkal kapcsolatos kihívások nevesítése, és a kapcsolódó szakpolitikai fellépések kialakítása. A 2015 októberében megrendezésre kerülő első kollokvium a tolerancia és a tisztelet szellemiségének terjesztését járja körbe, kiemelt szerepet szánva az antiszemitizmus táplálta, illetve a muzulmánellenes gyűlölettel szembeni küzdelemnek. A kollokviumot civil társadalmi konzultáció, illetve az érdekelttekkel folytatott konzultációk fogják megelőzni, és többek között sor fog kerülni két magas szintű egyeztetésre is: egyfelől a vallási vezetőkkel, másfelől a világnézeti szervezetek képviselőivel.

---

¹ Törvényszék, Közzszolgálati Törvényszék és a Bíróság (EUB).

² Az EUB Chartára közvetlenül hivatkozó, illetve azt az indokolásban megemlítő 2014. évi ítéleteinek áttekintéséhez lásd a szolgálati munkadokumentum I. függelékét.

³ Lásd Jean-Claude Juncker: „Politikai iránymutatás a hivatalba lépő következő Európai Bizottság számára”, http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_hu.pdf, 9. o.

Ez a jelentés arról ad áttekintést, hogy a tagállamok és az uniós intézmények – mindenképp az Európai Bizottság – hogyan alkalmazzák a Chartát, illetve a Charta hogyan nyert alkalmazást tekintetükben. A jelentés nyomatékosítja az emberi jogok európai egyezményének (a továbbiakban: EJEE) jelentőségét, és naprakész tájékoztatással szolgál az EU EJEE-hez történő csatlakozásáról. A jelentés első alkalommal szentel külön szakaszt egy aktuális, egyre nagyobb jelentőséggel bíró kérdéskörnek: idén az alapvető jogok digitális környezetben való érvényesülésének.

2. A Chartának az uniós intézkedések teljes körét lefedő EU általi, illetve az EU tekintetében történő alkalmazása

Az uniós intézmények valamennyi tevékenységük kapcsán kötelesek a Chartában foglaltaknak megfelelően eljárni.

2.1. Jogalkotási intézkedések

Az alapvető jogok érvényesülésének jogalkotási folyamat során történő rendszeres ellenőrzése elengedhetetlen annak biztosításához, hogy a jogszabálytervezetek összhangban legyenek a Chartával. 2011-ben a Bizottság operatív iránymutatást⁴ tett közzé az emberi jogoknak a Bizottság hatásvizsgálataiban való figyelembevételéről. 2014-ben a Bizottság elkötelezte magát a hatásvizsgálati iránymutatás felülvizsgálata mellett és nyilvános konzultációt⁵ tartott.

A *Digital Rights Ireland* ügy⁶ mutatott rá arra, hogy a jogszabálytervezetek esetében ellenőrizni kell az alapvető jogok érvényesülését. A Bíróság ítéletében érvénytelennek nyilvánította az adatmegőrzési irányelvet⁷, mert az sértette a Charta 7. és 8. cikkében szavatolt, a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogokat. Az ítélet egyértelműsítette, hogy az alapvető jogok védelmére alkalmazandó konkrét követelmények – így többek között a szakmai titoktartásra, valamint a közigazgatási szervek vagy bíróságok által végzett előzetes felülvizsgálatra vonatkozó kivételekről hozott intézkedések – a továbbiakban nem tartozhatnak a nemzeti jogalkotás hatáskörébe, és azokat másodlagos uniós jogszabályokban kell rögzíteni. Az adatmegőrzést illetően az EUB ítéletében kimondta, hogy az jogszerű közérdekű célt szolgál – nevezetesen a szervezett bűnözés súlyos formái elleni küzdelmet –, és e cél elérése szempontjából megfelelő eszköznek minősül. Az EUB azt is megállapította azonban, hogy az irányelvvel már a feltétlenül szükséges mértéken túlmenően avatkoztak be a magánélet tiszteletben tartásához, valamint a személyes adatok védelméhez való alapvető jogokba.

---

⁴ SEC(2011) 567 végleges, 2011.5.6.

⁵ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/consultation_2014/index_en.htm.

⁶ Az EUB C-293/12. és C-594/12. sz., *Digital Rights Ireland* és *Kaertner Landesregierung* ügyben 2014. április 8-án hozott ítélete.

⁷ A 2006/24/EK irányelv, HL L 105., 54. o.

Az ítélet minden olyan uniós intézmény számára lényeges tényezővé vált, amely érintett a jogalkotási folyamatban. 2014 decemberében a Tanács frissítette a Tanács előkészítő szerveinek az alapvető jogoknak való megfelelés szempontjából történő vizsgálatához szükséges módszertani lépésekről szóló iránymutatást⁸. Annak érdekében, hogy az iránymutatásban foglaltak a gyakorlatban is egyre inkább meghonosodjanak, a tanácsi személyzet számára képzést tartottak.

2.2. Az uniós pénzeszközök kezelése

Uniós pénzeszközök kezelésekor az intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek kötelesek tiszteletben tartani a Chartában elismert alapvető jogokat. Ugyanez a kötelezettség vonatkozik az uniós jog végrehajtása során a tagállamokra is.

A *Liivimaa Lihaveis MTÜ* ügyben⁹ a Bíróság megerősítette a korábbi ítéleteiben foglaltakat, miszerint „az uniós jog végrehajtásának” fogalma megköveteli a szóban forgó területek közötti közelséget, illetve az egyik terület által a másikkra gyakorolt közvetett hatásokat meghaladó bizonyos fokú kapcsolat fennállását¹⁰. A szóban forgó ügyben az uniós jog a program végrehajtására kötelezte az operatív programban érintett két tagállamot. Egyfelől a szóban forgó tagállamok az 1083/2006 rendelet 63. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján kötelesek voltak monitoring bizottság létrehozására, másfelől pedig az operatív program alkalmazását célzó összes intézkedésnek tiszteletben kellett tartania az 1083/2006 és az 1080/2006 rendelet rendelkezéseit. Az EUB ítélete szerint a programútmutatónak a monitoring bizottság általi elfogadása egyben az uniós jognak a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében vett végrehajtásának minősül. A programútmutató értelmében a monitoring bizottságnak a támogatások elutasításáról szóló határozataival szemben semmiféle jogorvoslati lehetőséggel nem lehetett élni, amiről az EUB megállapította, hogy az a Charta 47. cikke szerinti hatékony jogorvoslatához való jog megsértésének minősül.

2014 májusában az európai ombudsman vizsgálatot indított az alapvető jogok uniós kohéziós politika terén történő tiszteletben tartása kapcsán¹¹. A Bizottság 2014. október 29-én kelt válaszában¹² kötelezettséget vállalt arra, hogy intézkedéseket fog hozni annak elősegítése érdekében, hogy a tagállamok az európai strukturális és beruházási alapok kezelése kapcsán tudatosabban alkalmazzák a Chartában foglaltakat. A Bizottság hivatalosan emlékeztette a tagállamokat a Charta tiszteletben tartásával kapcsolatos kötelezettségeikre, és emellett segítséget nyújt az európai strukturális és beruházási alapokból a panasztételi eljárások támogatására. A Bizottság gondoskodni fog a helyes

---

⁸ A Tanács Főtitkársága, ST 5377 2015 INIT.

⁹ Az EUB C-562/12. sz., *Liivimaa Lihaveis MTÜ* ügyben 2014. szeptember 12-én hozott ítélete.

¹⁰ Az EUB C-299/95. sz., *Kremzow*-ügyben 1997. május 29-én hozott ítéletének 16. pontja.

¹¹ <http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/54420/html.bookmark>.

¹² <http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/58451/html.bookmark>.

gyakorlatok terjesztéséről, továbbá 2015-ben a tagállamok számára iránymutatást fog kiadni a Chartának az európai strukturális és beruházási alapok kezelése során történő tiszteletben tartásáról.

Az illegális migránsok számára fenntartott egyik idegenrendészeti központ esetében a Bizottság megállapította, hogy az alapvető jogok védelmét feltehetően nem tartották tiszteletben. A Bizottság e megállapítását egy 2014-es különjelentésében a Számvevőszék is megerősítette. A központ bérleti költségeit a Külső Határok Alap keretében végrehajtott nemzeti programhoz rendelték, és a Bizottság a program lezárásakor e költségeket nem fogadta el. A Számvevőszék megállapítása szerint a tagállam nem tett eleget a megalázó bánásmód tilalma (a Charta 4. cikke) érvényesítésének, és megsértette az emberi méltóság alapelvét (a Charta 1. cikke) azzal, hogy az illegális migránsokat nem megfelelő körülmények között tartották őrizetben.

2.3. Az EU külső tevékenységeinek emberi jogi vonatkozása

Az EU külső tevékenységének alapjául az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 21. cikke szolgál. A cikk megerősíti az Európai Uniónak a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok egyetemes és oszthatatlan voltának előmozdításában, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartása terén betöltött szerepét. Az EU-ba belépni kívánó országoknak tiszteletben kell tartaniuk az emberi jogokat. A harmadik országokkal kötött valamennyi együttműködési és kereskedelmi megállapodás kiköti, hogy az emberi jogok¹³ alapvető tényezőjét képezik a felek közötti kapcsolatoknak.

2014-ben az Európai Külügyi Szolgálat és a Bizottság elkészítette az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó cselekvési terv (2012–2014) értékelését¹⁴. A cselekvési tervben 97 konkrét tevékenységet határoztak meg. Ezek közé tartozik például az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról szóló uniós iránymutatás, amelyet a Tanács 2014 májusában fogadott el. Az iránymutatás fogalom meghatározásokkal, illetve útmutatásként szolgál ahhoz, hogy miként lehet biztosítani a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot. Az iránymutatás kitér e jog valamennyi tárgykörére, így például a jogra, miszerint nézetei miatt senki sem zaklatható, valamint az információ kereséséhez és megismeréséhez, illetve a mindenfajta adat és gondolat bármilyen média segítségével történő, határookra való tekintet nélküli terjesztéséhez való jogokra.

A tervek szerint a 2015–2019 közötti időszakra új cselekvési terv készül, amelynek középpontjában immár a belső és külső emberi jogi politikák – nevezetesen a terrorizmusellenes, a migrációs és mobilitási, valamint kereskedelmi politikák – közötti összhang biztosítása áll.

---

¹³ Az EU-ban az „alapvető jogok” kifejezést konkrét, belső uniós kontextusban az „emberi jogok” fogalmának jelölésére használják. Az „alapvető jogok” hagyományosan alkotmányjogi összefüggésben, míg az „emberi jogok” a nemzetközi jogban használatos kifejezés.

¹⁴ http://eeas.europa.eu/human_rights/index_en.htm.

Az EUSZ 21. cikke célkitűzéseinek elérése érdekében az EU korlátozó intézkedéseket¹⁵ alkalmaz, melyek ugyan rendszerint az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa által az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 41. vagy 42. cikke alapján hozott, jogilag kötelező erejű határozatokat léptetik hatályba, de amelyek emellett autonóm uniós intézkedések is lehetnek. A korlátozó intézkedések némelyike azon személyek és szervezetek jegyzékbe vételére is kiterjed, akik vagy amelyek pénzeszközeit és gazdasági erőforrásait be kívánják fagyasztani. Az érintett személyek és szervezetek szempontjából döntő fontossággal bír a megfelelő ügyintézéshez, illetve a hatékony jogorvoslathoz és tisztességes eljáráshoz való jog (az Európai Unió Alapjogi Chartájának 41. és 47. cikke). 2014-ben az EUB eljárt a személyekre és szervezetekre vonatkozó korlátozó intézkedések bevetésének eljárása kapcsán indított ügyekben. A bevezetett korlátozó intézkedések jogszerűségéről 2014-ben hozott 30 bírósági ítéletnek mindössze a negyede erősítette meg a jegyzékbe vételt, az összes többi ügyben a Bíróság hatályon kívül helyezte a jegyzékbe vételről szóló határozatokat.

Az egyik – nevezetesen a *Yusef*-ügyben¹⁶ hozott – ítélet a 881/2002/EK tanácsi rendelet¹⁷ alapján bevezetett korlátozó intézkedésekre vonatkozott. A rendelet maga az Egyesült Nemzetek szankcióbizottsága által az al-Kaida hálózattal összeköttetésben állóként azonosított személyek, szervezetek és csoportok vagyoni eszközeinek befagyasztásáról szóló biztonsági tanácsi határozatot lépteti hatályba. A Törvényszék ítéletében kimondta, hogy a Bizottság mulasztást követett el, mivel Yusef esetében nem orvosolta a pénzeszközök befagyasztása során vétett eljárási hibákat és érdemi szabálytalanságokat. Ezért a Törvényszék felszólította a Bizottságot, hogy – akár a szankcióbizottsággal folytatott „megfelelő együttműködés” révén – tegyen eleget a jegyzékbe vétel indokának gondos és pártatlan vizsgálatára vonatkozó kötelezettségének¹⁸. A jegyzékbe vétel alapjául szolgáló indokoknak az ENSZ illetékes szerveivel együttműködésben történő bizottsági felülvizsgálata jelenleg zajlik.

Az EUB a legtöbb esetben¹⁹ olyan tanácsi határozatokkal, illetve rendeletekkel bevezetett, személyekkel és szervezetekkel szembeni korlátozó intézkedéseket helyezett hatályon kívül, amelyek esetében a jegyzékbe vételt alátámasztó bizonyítékok és információk nem bizonyultak elégségesnek, illetve a bizonyítási kötelezettségnek – amely a Charta 47. cikkének a *Kadi II.* ügyben²⁰ foglalt

---

¹⁵ Lásd az EUMSZ 215. cikkét.

¹⁶ Az EUB T-306/10. sz., Hani El Sayyed Elsebai Yusef kontra Európai Bizottság ügyben 2014. március 21-én hozott ítélete.

¹⁷ A 881/2002/EK rendelet, HL L 139., 9. o.

¹⁸ Lásd ugyanott a 102. pontot.

¹⁹ Így például az EUB T-565/12. sz., National Iranian Tanker Company kontra az Európai Unió Tanácsa ügyben 2014. július 3-án hozott ítélete; az EUB T-439/11. sz., Sport-pari kontra az Európai Unió Tanácsa ügyben 2014. december 9-én hozott ítélete.

²⁰ Az EUB C-584/10 P. sz., Európai Bizottság és társai kontra Kadi ügyben (Kadi II.) 2013. július 18-án hozott ítélete, a T-85/09. sz., Kadi kontra Európai Bizottság ügyben (Kadi I.) hozott ítélet elleni fellebbezés.

értelmezés szerint a Tanácsra hárul – nem tettek eleget. Más ügyek kapcsán a hatályon kívül helyezést eljárási okok indokolták²¹.

Ami a kereskedelempolitikát illeti, 2014. január 1-jétől kezdődően alkalmazandók a felülvizsgált, egyoldalú általános vámkedvezmény-rendszer (a továbbiakban: GSP+) előírásai, amelyek követelményként határozzák meg az alapvető emberi jogi egyezmények tiszteletben tartását. Az ellenőrző mechanizmust jelentősen megszigorították, így biztosítva, hogy a GSP+-kedvezményezett országok eleget tegyenek kötelezettségeiknek, különösképpen az emberi jogokat és egyéb területeket érintő 27 nemzetközi egyezmény megerősítése és végrehajtása tekintetében. E kérdéskört az Európai Parlament és a Tanács ugyancsak behatóan vizsgálja.

3. A Charta tagállamok általi, illetve a tagállamok tekintetében történő alkalmazása

A Bizottság az EUB ellenőrzése mellett felügyeli, hogy a tagállamok az uniós jog végrehajtása során tiszteletben tartják-e a Chartát. Amennyiben tudomást szerez a Chartában foglaltak megsértéséről, a Bizottság kötelezettségszegési eljárásokat indíthat. A nemzeti bírák tisztában vannak azzal, hogy a Charta eszközként szolgál az alapvető jogok tagállami tiszteletben tartásának biztosításához. Az uniós jog, illetve az abból eredő nemzeti jog rendelkezései a Chartában szereplő kötelezettségekkel összhangban értelmezendők a Chartában biztosított jogok érvényre juttatása érdekében. Ha a nemzeti bíróságoknak kétségeik támadnak azzal kapcsolatban, hogy adott ügyben a Charta alkalmazandó-e, vagy hogy helyesen értelmezik-e a Charta rendelkezéseit, akkor lehetőségük van – illetve a nemzeti legfelsőbb bíróságoknak kötelességük – előzetes döntéshozatalra az EUB elé terjeszteni a kérdést. Az EUB válasza lehetővé teszi a nemzeti bíróságok számára, hogy elbírálják az ügyet. A nemzeti bírák rendszeresen élnek ezen eljárás adta lehetőséggel. Az eljárás jóvoltából fejlődik a Chartához kapcsolódó ítélkezési gyakorlat, és egyre erősebbé válik a nemzeti bírának a Charta betartásában betöltött szerepe. A korábbi évekhez képest²² 2014-ben a nemzeti bírák valamelyest több, összesen 43 ilyen kérelmet terjesztettek elő előzetes döntéshozatalra²³.

3.1. Kötelezettségszegési eljárások

Amíg 2013-ban öt kötelezettségszegési eljárásban említették meg a Chartát, addig 2014-ben a Bizottság az EUMSZ 258–260. cikke alapján indított 11 eljárás esetében hivatkozott a Chartára. A tagállamoknak kizárólag olyan esetben hivatkoznak a Chartában foglaltakra, amelyek az uniós jog

---

²¹ Lásd például T-208/11. és T-508/11. sz., LTTE kontra az Európai Unió Tanácsa egyesített ügyeket. Az ítélet ellen benyújtott fellebbezés elbírálása a C-599/14 P. sz. ügyszám alatt van folyamatban.

²² 2012-ben és 2013-ban a Chartával összefüggésben 41 kérelmet terjesztettek az EUB elé.

²³ A 2014 során a Chartával összefüggésben a Bírósághoz benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmekről szóló áttekintést lásd a szolgálati munkadokumentum II. mellékletében.

tagállami végrehajtását érintik. A Chartával összefüggő kötelezettségszegési eljárásoknak tehát az uniós jog olyan rendelkezéséhez kell kapcsolódniuk, amely a Charta alkalmazását vonja maga után.

A 11 esetből öt a menekültügy és a migráció területéhez kapcsolódott²⁴.

A menekültüghöz és migrációhoz kapcsolódóan indított kötelezettségszegési eljárások

A Bizottság 2014-ben a visszatérési irányelvhez²⁵ kapcsolódó kötelezettségszegési eljárásokat indított egy tagállammal szemben, melyek keretében az őrizet időtartamát és körülményeit, az idegenrendészeti fogdákból lévő visszatelepülők számára nyújtandó ingyenes jogi segítség, illetve a szabadságelvonással járó intézkedések hat hónapon belüli bírósági felülvizsgálatának hiányát, valamint az őrizetet hat hónapon túlra meghosszabbító intézkedések felülvizsgálatának korlátozott jellegét kifogásolta (a Charta 4., 6. és 47. cikke).

A Bizottság emellett a befogadási feltételekről szóló²⁶, illetve a menekültügyi eljárásokról szóló²⁷ irányelv helytelen alkalmazása miatt is indított tagállammal szembeni kötelezettségszegési eljárásokat: aggályainak adott hangot a menekültügyi eljárások hossza, az elutasító menekültügyi határozatokkal szembeni jogorvoslati lehetőségek hatékonysága, az ingyenes jogi segítségnyújtás hiánya, valamint a menedékkérők adott csoportjaihoz tartozók őrizetbe vétele kapcsán, amelyre a jelek szerint automatikusan, egyéniesített vizsgálatot mellőzve, az őrizetet elrendelő határozatokkal szembeni hatékony jogorvoslati jog, illetve ingyenes, őrizetbeli jogi segítségnyújtás biztosítása nélkül kerül sor (6. és 47. cikk).

2014-ben a Bizottság megvizsgálta, hogy a tagállamok az uniós jognak az EU külső határain történő végrehajtása során mennyire hatékony módon szereztek érvényt a Chartában foglaltaknak, közelebbről pedig a *visszaküldés tilalmára* vonatkozó elvnek (4., 6. 18. és 19. cikk). Az aggodalomra okot adó tényezők közé kell sorolni többek között az őrizetbe vétel alkalmazását, az őrizetben tartás hosszát és körülményeit, a kiskorúak sajátos helyzetét, az ingyenes jogi segítségnyújtással kapcsolatos helyzetet, valamint bizonyos tagállamok esetében a menekültügyi eljárások keretében biztosított jogorvoslati lehetőségek hatékonyságát (a Charta 6., 24. és 47. cikke).

---

²⁴ További részletek a jelentéshez mellékelte szolgálati munkadokumentumban találhatóak.

²⁵ A 2008/115/EK irányelv, HL L 348., 98. o.

²⁶ A 2003/9/EK irányelv, HL L 31., 18. o.

²⁷ A 2005/85/EK irányelv, HL L 326., 12. o.

Vízumkódex és vízummegtagadás elleni fellebbezés

2014 végén a Bizottság öt tagállam esetében szorgalmazott lépéseket arra vonatkozóan, hogy a vízumkiadást elutasító, illetve a vízumokat törölő és visszavonó határozatokkal szembeni fellebbezéseket igazságügyi hatóságok elé lehessen beterjeszteni.

A rövid idejű tartózkodásra jogosító vízumok, valamint a repülőtéri tranzitvízumok kiadásának eljárásait és feltételeit a Vízumkódex létrehozásáról szóló rendelet²⁸ határozza meg. A rendelet értelmében a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy az érintettek jogorvoslással élhessenek a vízumkiadás elutasításával, a vízumok törlésével, illetve visszavonásával szemben. A Charta 47. cikke alapján mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz. Az érintett tagállamok esetében viszont a nemzeti jog mindössze olyan közigazgatási hatóságok előtti fellebbezésre ad lehetőséget, amelyek nem minősülnek bírói szervezetnek. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a 47. cikkben szereplő „független bíróság” kritériuma nem teljesül.

A roma gyerekek szegregációja az oktatásban

2014 szeptemberében a Bizottság egy tagállammal szemben kötelezettségszegési eljárást indított a roma gyerekeket az oktatásban érő, a faji egyenlőségről szóló irányelvet²⁹ sértő hátrányos megkülönböztetés ügyében. A Bizottsággal folytatott megbeszélések során a tagállam indokolásában az EUB Chartához kapcsolódó ítélkezési gyakorlatára hivatkozott. A Bizottság ennél fogva szükségesnek tartotta, hogy a felszólító levélben kitérjen a szóban forgó ítélkezési gyakorlat értelmezésének tisztázására, külön megemlítve a Charta faj, illetve etnikai származás alapján történő megkülönböztetést tiltó 21. cikkét.

3.2. Az EUB tagállamoknak szóló iránymutatása (előzetes döntéshozatal)

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adott bírósági válaszok 2014-ben is útmutatással szolgáltak a Charta alkalmazhatóságával, valamint rendelkezéseinek értelmezésével kapcsolatban.

A menedékkérők emberi méltóságának tiszteletben tartása

2014 decemberében az EUB ítéletet hozott az *A, B, C kontra Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie* ügyben³⁰ előterjesztett kérdések tárgyában, amelyeket a holland Államtanács a menekültügyi uniós rendelkezéseknek a menedékkérők szexuális irányultságával kapcsolatos nyilatkozatok hitelességének értékelési módjait illető értelmezése kapcsán nyújtott be. A kérelmezők azt állították,

---

²⁸ A 810/2009/EK rendelet, HL L 243., 1. o.

²⁹ A 2000/43/EK irányelv, HL L 180., 22. o.

³⁰ Az EUB C-148/13., C-140/13. és C-150/13. sz., A, B, C kontra Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie egyesített ügyekben 2014. december 2-án hozott ítélete.

hogy származási országukban homoszexualitásuk miatt üldöztetéstől tartottak. A nemzeti bíróságnak az EUB-hez intézett kérdése arra irányult, hogy tartalmaz-e az uniós jog a menedékkérők szexuális irányultságának ellenőrzésére vonatkozóan korlátozásokat. Az EUB megállapította, hogy mind a kvalifikációs irányelv³¹, mind a Charta tartalmaz e tekintetben korlátozásokat: a nemzeti hatóságok által alkalmazott eljárásoknak tiszteletben kell tartaniuk az alapvető jogokat, így például az emberi méltósághoz (1. cikk), valamint a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához (7. cikk) való jogot. A kérelmezőktől nem lehet megkövetelni, hogy olyat tegyenek, ami csorbítaná emberi méltóságukat vagy a személyi sérthetlenséghez való jogukat: így például, hogy intruzív, megalázó orvosi vagy pszeudo-orvosi vizsgálatoknak vessék alá magukat, intruzív kihallgatás során kérdésekre válaszoljanak, vagy hogy bizonyítékként szexuális gyakorlatokról készült fényképekkel, illetve videofelvételekkel szolgáljanak vagy ilyen fényképeket, illetve videofelvételeket vegyenek át. Az ítélet jóvoltából a nemzeti hatóságok immár következetesebben, az alapvető jogok maradéktalan betartása mellett dönthetnek a kérelmek elbírálásakor.

A fegyveregyenlőség elve a fogyasztóvédelem terén

A 47. cikkhez, tárgyát tekintve pedig a fogyasztókat a jelzalog érvényesítési eljárások során megillető eljárási jogokhoz kapcsolódó *Sanchez Morcillo*-ügyben³² az EUB a fegyveregyenlőség elvét hangsúlyozta. A Bíróság megállapította, hogy az olyan esetekben, amikor a nemzeti jog alapján a fogyasztó nem nyújthat be fellebbezést, míg a hitelező – ellenkező esetben – élhet e jogorvoslati lehetőséggel, a nemzeti jog ellentétes a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló irányelvben³³, valamint a Charta 47. cikkében foglaltakkal.

Az EUB emellett kiemelte, hogy a fogyasztókat otthonuk elvesztésének esélye rendkívül nehéz helyzetbe hozza. A *Kusinova*-ügyben³⁴ a Bíróság kimondta, hogy az uniós jogban a lakóhely tiszteletben tartásához való jog a 7. cikkben biztosított alapvető jog, amelyet a nemzeti bíróságoknak figyelembe kell venniük a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló irányelv végrehajtása során.

---

³¹ A 2004/83/EK irányelv, HL L 304., 12. o.

³² Az EUB C-169/14. sz., *Sanchez Morcillo*-ügyben 2014. július 17-én hozott ítélete.

³³ A 93/13/EGK irányelv, HL L 95., 29. o.

³⁴ Az EUB C-34/13. sz. *Kusinova*-ügyben 2014. szeptember 10-én hozott ítélete.

A ne bis in idem elve a Schengeni Egyezményben

A *Zoran Spasic*-ügyben³⁵ az EUB a Schengeni Egyezményben (a továbbiakban: SMVE) meghatározott végrehajtási feltételnek a Chartában rögzített *ne bis in idem* elvvel (50. cikk) való összeegyeztethetőségét vizsgálta.

Az SMVE értelmében azon személy ellen, akinek a cselekményét egy államban már elbírálták, nem lehet ugyanazon cselekmény alapján egy másik államban büntetőeljárást indítani (*ne bis in idem* elv). Az SMVE emellett azonban azt is kimondja, hogy az elv kizárólag abban az esetben alkalmazandó, ha a büntetést már végrehajtották, a büntetés végrehajtása folyamatban van, vagy az ítélet meghozatalának helye szerinti állam jogszabályainak értelmében azt többé már nem lehet végrehajtani („végrehajtási feltétel”). A Charta 50. cikke mindazonáltal konkrétan nem hivatkozik ilyen jellegű feltételre. Az ügyben hozott ítéletében az EUB kimondta, hogy az SMVE-ben szereplő végrehajtási feltétel összeegyeztethető a Chartában foglaltakkal.

3.3. A Charta megjelenése a nemzeti ítélkezési gyakorlatban

A nemzeti bírák alapvető fontosságú szerepet töltenek be az alapvető jogok érvényesítésében és a jogállamiság fenntartásában. Az Alapjogi Ügynökség kutatása³⁶ megerősítette, hogy a tagállami felsőbb bíróságok folytatták az eddigi gyakorlatot, és 2014-ben is használták útmutatóként, illetve inspiráció-forrásként a Chartát, még az olyan ügyek kapcsán is, amelyek nem tartoztak az uniós jog hatálya alá.

A Bizottság ösztönzi a bírák közötti párbeszédet, illetve együttműködést. Az újonnan bevezetett „európai esetjogi azonosító”³⁷ jóvoltából átláthatóbbá válik, hogy milyen értelmezéssel élnek a legfelsőbb szintű nemzeti bíróságok az uniós jogi eszközök kapcsán, de azonosító arról is információkkal fog szolgálni, hogy a nemzeti bíróságok miként alkalmazták az uniós jogi eszközöket. Egy másik, uniós társfinanszírozású projekt – az Európai igazságügyi együttműködés a nemzeti bíróságok alapjogi gyakorlatában – kézikönyvvel szolgál a bírák számára az igazságügyi együttműködés eljárásairól és adatbázist épít, amelyben a Charta egyes rendelkezései szerint gyűjtik a nemzeti hatóságok határozatait³⁸.

---

³⁵ Az EUB C-129/14 PPU. sz., *Zoran Spasic*-ügyben 2014. július 18-án hozott ítélete.

³⁶ Az FRA 2014. évi jelentése, közzététel: 2015. május 22.

³⁷ https://e-justice.europa.eu/content_european_case_law_identifier_ecli-175-en.do.

³⁸ <http://www.eui.eu/Projects/CentreForJudicialCooperation/Projects/EuropeanJudicialCooperationinFR/Documents.aspx>.

3.4. A Charta ismertebbé tétele

Egy 2015. februári Eurobarométer felmérés³⁹ kimutatta, hogy az elmúlt években csak alig javult a Chartával kapcsolatos tájékozottság: a válaszadók mindössze 14 %-a volt tisztában azzal, hogy a Charta miről szól (ez az arány 2012-ben 11%, 2007-ben 8 % volt). A Chartáról a válaszadók ugyan mintegy 51%-a már hallott, de nem tudta pontosan, hogy az mit takar (2012-ben 53 %, illetve 2007-ben 48 %). Az Eurobarométer felmérés emellett arra is felhívja a figyelmet, hogy további tájékoztatásra van szükség azzal kapcsolatban, hogy hova célszerű fordulni az alapvető jogokat érintő ügyekkel. Az Alapjogi Ügynökség „CLARITY” elnevezésű projektjének⁴⁰ célja, hogy támpontként szolgáljon ahhoz, hogy mely testületekhez lehet fordulni az alapvető jogok érvényesülését veszélyeztető problémákkal (nemzeti emberi jogi intézmények, egyenlőség előmozdításával foglalkozó szervek és/vagy ombudsman). 2015 februárjában az Alapvető jogok és polgárság program társfinanszírozásával egy másik új projekt – a „*Nem biztos a dolgában? Klikkeljen a Chartára! Felhasználóbarát eszköz az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatáskörébe tartozó jogsértések azonosításához*”⁴¹ – is kezdetét vette.

A 2014 decemberében „*Az Európai Unió Alapjogi Chartája: a gyakorló jogászok és a tisztviselők képzési igényeinek értékelése és megválaszolása*” címmel megtartott konferencián⁴² megvitatták, hogy a közigazgatási szervek körében növelni kell a Chartával kapcsolatos tájékozottságot, illetve hogy pontosan meg kell határozni a közigazgatási szervek képzési igényeit, valamint az általuk követendő bevált gyakorlatokat. A résztvevők javaslatot tettek a Charta helyi, regionális, nemzeti és uniós szintű ismertségének és alkalmazásának előmozdítását szolgáló képzési stratégiák, tapasztalatok és eszközök számbavételére, és egyúttal felhívták a figyelmet a civil társadalom és a nemzeti emberi jogi szervek alapvető szerepére. A közigazgatási hatóságok számára szervezett, Chartához kapcsolódó képzésekhez az EU anyagi támogatást nyújt, és fog nyújtani a 2014–2020-as időszakban is⁴³.

---

³⁹ „Az Európai Unió Alapjogi Chartája” – 416. Eurobarométer felmérés, készült a 28 uniós tagállamra kiterjedő, 2015. február 16. és 18. között végzett terepmunka alapján. A felmérés elérhető a következő honlapon: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/flash_arch_420_405_en.htm#416

⁴⁰ <http://fra.europa.eu/en/project/2013/clarity-complaints-legal-assistance-and-rights-information-tool-you>.

⁴¹ <http://www.eui.eu/Projects/CentreForJudicialCooperation/Projects/CharterClick/Charterclick.aspx>.

⁴² http://ec.europa.eu/justice/events/fundamental-rights-charter-training-2014/index_en.htm.

⁴³ A jogi szakemberek Chartával kapcsolatos képzése, valamint a Charta alkalmazásáról szóló tájékoztató tevékenységek prioritásként szerepelnek az Alapvető jogok és polgárság program keretében meghirdetett pályázati felhívásban. A 2013. évi pályázati felhívást követően hozzávetőleg 2,8 millió EUR-t (a teljes költségvetés 25 %-át), 2012-ben pedig a 20,9 millió EUR-s összköltségvetésből 1,9 millió EUR-t (a teljes költségvetés 7 %-át) különítettek el az e területhez tartozó projektekre. A 2014–2020-ra vonatkozó pénzügyi keret szerint az igazságügyi hatóságok és gyakorló jogászok számára szervezett, Chartáról szóló képzéseket a Jogérvényesülés programból (2014–2020) fedezik. A képzéseket és a tájékoztató tevékenységeket – a személyhez fűződő jogokra összpontosítva – emellett a Jogok, egyenlőség és polgárság program (2014–2020) keretében is támogatni fogják.

4. Az emberi jogok európai egyezménye

2014. december 18-án a Bíróság állást foglalt az Európai Uniónak az emberi jogok európai egyezményéhez történő csatlakozására irányuló megállapodás tervezetéről. A Bíróság az uniós joggal való összeegyeztethetőséggel kapcsolatos problémákat állapított meg, és kimondta, hogy a csatlakozásra irányuló megállapodás tervezete nem összeegyeztethető az EUSZ 6. cikkének (2) bekezdésével, illetve a kapcsolódó (8.) jegyzőkönyvvel. A Bíróság a következő pontok módosítására szólított fel: az uniós jog elsőbbsége a Charta 53. cikkével átruházott, a tagállami alkotmányokban foglalt szigorúbb alapvető jogok lehetőségének tekintetében; a tagállamok közötti kölcsönös bizalom, különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget illetően; az EJEE-hez csatolt új, tizenhatodik jegyzőkönyvben foglaltak uniós vonatkozásai; az EUB kizárólagos joghatóságának megőrzése a tagállamok egymás közötti, a Szerződések értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó vitáinak elbírálása tekintetében; az Emberi Jogok Európai Bírósága előtti, az EU bevonásával folytatott eljárások egyes aspektusai; valamint a közös kül- és biztonságpolitika területére vonatkozó jogi védelem.

A Bizottság továbbra is teljes mértékben elkötelezett az EU EJEE-hez történő csatlakozása mellett. A csatlakozás jóvoltából megszilárdulnának az alapvető értékek, javulna az uniós jog hatékonysága és koherensebbé válna az alapvető jogok védelme Európában. Az EJEE-hez való csatlakozás továbbra is döntő jelentőségű. Az uniós intézményeknek ráadásul jogszabályi kötelezettsége, hogy olyan csatlakozásra irányuló megállapodás megkötésére törekedjenek, amely megfelel a Szerződésekben, kiváltképpen pedig a Lisszaboni Szerződés (8.) jegyzőkönyvében lefektetett követelményeknek. A Bizottság keresi, hogy milyen megoldás lenne a legcélravezetőbb.

A csatlakozás időpontjától függetlenül valamennyi uniós intézmény és tagállam köteles az Emberi Jogok Európai Bíróságának meglévő ítélkezési gyakorlatának figyelembevételével értelmezni a Chartát. A Charta 52. cikkének (3) bekezdése jogi kötelezettséggként írja elő, hogy amennyiben a Charta olyan jogokat tartalmaz, amelyek megfelelnek az EJEE-ben biztosított jogoknak, akkor a Chartában foglalt e jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni az EJEE-ben szereplő jogokéval. A Magyarázatok az Alapjogi Chartához⁴⁴ sorolja fel, hogy a Charta mely cikkei azok, amelyek mind tartalmukat, mind terjedelmüket tekintve megegyeznek a megfelelő EJEE-cikkekkel, illetve melyek azok, amelyek tartalma azonos, alkalmazási köre viszont tágabb a vonatkozó EJEE-cikkénél. Jóllehet a Charta jogi kötelezettséggként nem írja elő, hogy az értelmezéskor figyelembe kell venni az ENSZ szerződéseit, az uniós jog alapján biztosított jogok értelmezése során az EUB mégis hivatkozik az ENSZ egyezményeire. A „fogyatékoság” fogalom meghatározása esetében például az EUB a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény szóhasználatát

---

⁴⁴ 2007/C 303/02 (HL C 303., 17.o.).

követte a *Kaltoft*-ügyben⁴⁵ annak értékelésekor, hogy a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló irányelv⁴⁶ alkalmazásában „fogycatékosságnak” tekinthető-e a kóros elhízás.

5. Fókuszban: az alapvető jogok és a digitális menetrend

A digitális forradalom számos lehetőséget teremtett a társadalom, az állampolgárok és az üzleti szféra számára, de ugyanakkor aggályokat is felvetett annak kapcsán, hogy e keretek között miként biztosítható az alapvető jogok hatékony védelme. A személyes adatok gyűjtésének, felhasználásának és megosztásának robbanásszerű terjedése csupán egy példa a sok közül arra, hogy az új keletű digitális valóság milyen jelenségeket hív életre. Az egész világra kiterjedő megfigyelési programok leleplezésével együtt ez a példa is azt igazolja, hogy az alapvető jogok, különösképpen a magánélet és személyes adatok védelmét biztosító jogok esetében hathatósabb biztosítékokat kell létrehozni.

A Bizottság kiemelt figyelemmel követi nyomon azokat a globális szintű lépéseket⁴⁷ – így például az Európa Tanácsnak az internetfelhasználók emberi jogairól szóló iránymutatását⁴⁸ –, amelyek az alapvető jogok digitális társadalmon belüli érvényesülését szolgálják. A felvetett számos kérdéskör közé tartozik még az internethez történő egyenlő hozzáférés szükségessége, az egyének profilalkotással történő hátrányos megkülönböztetésében rejlő kockázatok, valamint az adatbirtokosok és az adatokat szándékosan vagy hanyagságból átadóik közötti egyenlőtlen erőviszonyok. Újra felmerült kérdésként foglalkozni kell a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokkal, valamint az internetes felületeknek a terrorizmus és szervezett bűnözés megelőzésében, illetve leküzdésben játszott szerepével.

A személyes adatoknak a – Charta 8. cikke szerinti – védelme egyre nagyobb jelentőségre tesz szert a digitális világban. 2012 januárjában a Bizottság közzétette az általános adatvédelmi rendeletre⁴⁹ és a

---

⁴⁵ A Bíróság C-354/13. sz., *Kaltoft*-ügyben 2014. december 18-án hozott ítélete.

⁴⁶ A 2000/78/EK irányelv, HL L 303., 16. o.

⁴⁷ Lásd például az óriási méretű adathalmazokról (*Big Data*) jelenleg folyó eszmecsere, így az Amerikai Egyesült Államok Fehér Házának az óriási méretű adathalmazokról és magánélet kapcsolatáról szóló jelentését (http://www.whitehouse.gov/sites/default/files/docs/big_data_privacy_report_5.1.14_final_print.pdf), a francia Államtanácsnak a digitális technológiáról és alapvető jogokról szóló jelentését (<http://www.conseil-etat.fr/content/download/33163/287555/version/1/file/Digital%20technology%20and%20fundamental%20rights%20and%20freedoms.pdf>), illetve az olasz Képviselőház internethez fűződő jogokkal és kötelezettségekkel foglalkozó Tanulmányi Bizottságának az internethez fűződő jogokról szóló nyilatkozattervezetét (http://www.camera.it/application/xmanager/projects/leg17/attachments/upload_file/upload_files/000/000/189/dichiarazione_dei_diritti_internet_inglese.pdf).

⁴⁸ Lásd: <http://www.coe.int/en/web/internet-users-rights/guide>.

⁴⁹ Javaslat a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló rendeletre, COM(2012) 11 final.

rendőrségi és büntető igazságszolgáltatási adatvédelmi irányelvre⁵⁰ irányuló javaslatát. 2014. március 12-én az Európai Parlament első olvasatban⁵¹ megerősítette támogatását. A Bizottság folytatta a megbeszéléseket egyesült államokbeli tárgyalópartnerével egyrészt az adatvédelmi keretmegállapodásról annak érdekében, hogy védelmet nyújtson az EU és az Egyesült Államok között, bűnüldözési célokból továbbított személyes adatok számára, másrészt pedig az USA-ba irányuló adattovábbításokra vonatkozó új, védett adatkikötői rendszer feltételeiről.

Az EUB hangsúlyozta, hogy oly módon kell gondoskodni az alapvető jogok védelméről, hogy közben megfelelő egyensúlyt kell teremteni a digitális közegben az egyes jogok között. A *Digital Rights Ireland* ügyben a Bíróság megerősítette, hogy az uniós intézmények kötelesek feladataik – nevezetesen a magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való jogot érintő feladataik – ellátása során tiszteletben tartani a Chartában foglaltakat. Az adatmegőrzésről szóló irányelvet a Bíróság azért nyilvánította érvénytelennek, mert az aránytalan mértékben korlátozta a magánélet tiszteletben tartásának és a személyes adatok védelmének Chartában biztosítottak szerinti jogát. Az irányelv értelmében a tagállamok kötelesek voltak gondoskodni arról, hogy a távközlési szolgáltatók legalább hat hónapig és legfeljebb két évig megőrizték ügyfeleik forgalmi és helymeghatározó adatait, és azokhoz súlyos, illetve terrorizmushoz kapcsolódó bűncselekmények kivizsgálása, felderítése és üldözése céljából – arra irányuló kérelem benyújtását követően – a bűnüldöző szervek hozzáférjenek. A *Google*-ügyben⁵² a Bíróság egyértelművé tette, hogy az EU-ban letelepedett adatkezelőként a Google köteles tiszteletben tartani az uniós adatvédelmi jogszabályokat (a Charta 7. és 8. cikke), és ezért – bizonyos esetekben – teljesítenie kell a személyes adatok meghatározott körére mutató linkek törlésére irányuló kérelmeket („az internet felejtéséhez való jog”).

Az Európai Parlament elé terjesztett politikai iránymutatásában Juncker elnök a távközlési szabályok, a szerzői jogokról szóló és az adatvédelmi jogszabályok, a rádiófrekvenciák kezelése és a versenyszabályok alkalmazásával kapcsolatban felszólított a nemzeti elkülönülés felszámolására⁵³. A digitális egységes piacra vonatkozó stratégia a hivatalban lévő Bizottság egyik kiemelt kezdeményezése. A polgárok bizalma a stratégia egyik fő pillére, és fontos előfeltétele a jól működő digitális egységes piacnak. Ez többek között egyet jelent az alapvető jogok szigorú és hatékony online

---

⁵⁰ Javaslat a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló irányelvre, COM(2012) 10 final.

⁵¹ Az Európai Parlament 2014. március 12-i jogalkotási állásfoglalása (COM(2012) 0010 –C7-0024/2012 – 2012/0010(COD)).

⁵² Az EUB C-131/12. sz., Google Spain és Google ügyben 2014. május 13-án hozott ítélete.

⁵³ Lásd: Juncker elnök politikai iránymutatása, elérhető a következő címen: http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/index_en.htm.

védelmével. Emellett ahhoz, hogy a digitális egységes piacon teljessé váljon a jogérvényesülés, megoldást kell találni a fogyatékossgal élő személyek igényeinek kielégítésére.

A Bizottság a Chartában előírtaknak megfelelően valamennyi szakpolitikai területen folyamatosan nyomon követi az alapvető jogok védelmének alakulását. Az alapvető jogok nem a biztonságpolitika vagy a piac alapú szakpolitikák előmozdítását hivatottak elsősorban szolgálni, hanem a nyílt és demokratikus társadalom kiteljesedése szempontjából saját jogon bírnak jelentőséggel.

6. Következtetés

A Bizottság elkötelezett az alapvető jogok unióbeli magas szintű védelme mellett. Célja, hogy valamennyi jogalkotási javaslata és fellépése maradéktalanul megfeleljen a Chartában foglaltaknak.

Tekintettel a társadalmainkat fenyegető új keletű veszélyekre, a Bizottság biztosítani fogja, hogy a biztonság kérdéskörét az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartásával és előmozdításával kezelje. Emellett a Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban aktualizálja az új fejlemények – például az európai digitális menetrend, valamint a migráció jelentette kihívások – tükrében az alapvető jogokra irányuló szakpolitikákat.

A Charta nemcsak az uniós intézményekre, hanem az uniós jog végrehajtása során a tagállamokra is vonatkozik. A Bizottság gondoskodik arról, hogy a tagállamok tiszteletben tartsák a Chartában foglaltakat.

A Bizottság Unió-szerte elő kívánja mozdítani az alapvető jogok érvényre jutását, így például az alapvető jogok első, 2015. októberi éves kollokviuma révén.